

Bruxelles, 14.3.2018
SWD(2018) 76 final

PART 1/2

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI
REZUMATUL EVALUĂRII IMPACTULUI

**Dezvoltarea piețelor secundare pentru creditele neperformante prin eliminarea
obstacolelor nejustificate din calea administrării creditelor de către terți și a cesionării
creditelor (Partea 1/2)**

și

Executarea extrajudiciară accelerată a garanțiilor reale (Partea 2/2)

care însoțește documentul

**Propunere de DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI
privind administratorii de credite, cumpărătorii de credite și recuperarea garanțiilor
reale**

{COM(2018) 135 final} - {SWD(2018) 75 final}

Fișă rezumat
Evaluarea impactului asupra dezvoltării piețelor secundare pentru creditele neperformante al eliminării obstacolelor nejustificate din calea administrării creditelor de către terți și a cesionării creditelor
A. Necesitatea de a acționa
De ce? Care este problema abordată?
În urma crizei financiare și a crizei datoriei suverane, precum și a recesiunilor rezultate, în unele părți ale sectorului bancar din UE s-au acumulat credite neperformante. Nivelurile ridicate de credite neperformante afectează stabilitatea financiară, întrucât au un efect negativ asupra rentabilității și, în ultimă instanță, asupra viabilității instituțiilor afectate, precum și un impact, prin reducerea creditării bancare, asupra creșterii economice. În consecință, creditele neperformante au un impact negativ atât asupra funcționării uniunii bancare, cât și asupra creării uniunii piețelor de capital. Pentru a răspunde problemei reprezentate de nivelul ridicat al creditelor neperformante în Europa, „Planul de acțiune pentru abordarea creditelor neperformante în Europa” invită diverse instituții să ia măsurile corespunzătoare. Unul din principalele domenii de politică ale planului constă în dezvoltarea și îmbunătățirea funcționării piețelor secundare pentru creditele neperformante, și anume prin eliminarea obstacolelor din calea cesionării de către bănci a creditelor neperformante altor entități, precum și prin simplificarea și armonizarea cerințelor pentru administratorii de credite. Participarea limitată a instituțiilor nebancare a condus la o cerere scăzută, o concurență slabă și prețuri scăzute de cumpărare pe piețele secundare, elemente care descurajează băncile să vândă credite neperformante. Un factor special care descurajează investitorii în credite neperformante să intre pe piață este dificultatea de a avea acces la administratorii de credite terți; în majoritatea statelor membre ale UE, aceștia practic nu au existat până de curând și își desfășoară activitatea pe piețe segmentate.
Ce se așteaptă de la această inițiativă?
Statele membre au norme foarte diferite în ceea ce privește terții care achiziționează credite neperformante de la bănci, precum și în ceea ce privește furnizarea de servicii de administrare a creditelor, care restrâng atât fluxul liber al creditelor neperformante, cât și oportunitățile de investiții pentru investitorii din țări terțe. Obiectivul general este de a stimula cererea de credite neperformante prin crearea unei baze mai ample de investitori, grație diminuării barierelor la intrarea pe piață. Ca rezultat, concurența dintre investitori s-ar accentua. Facilitarea extinderii activității administratorilor de credite la nivel transfrontalier le-ar permite acestora să aibă acces la economii de scară, să concureze pentru activități transfrontaliere și să ofere servicii la prețuri mai mici investitorilor nebancari în credite neperformante. O mai mare participare a firmelor din țările terțe ar spori efectele unei concurențe crescute asupra prețurilor creditelor neperformante și a comisioanelor de administrare a creditelor. În același timp, trebuie să se asigure conservarea drepturilor debitorului în cazul cesionării creditului de către o bancă unei instituții nebancare.
Care este valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE?
În lipsa unor măsuri la nivelul UE, piețele naționale ale creditelor neperformante și piețele pentru administratorii de credite vor rămâne fragmentate și subdezvoltate. Deși un cadru de piață unic nu ar elimina în totalitate fragmentarea, măsurile UE ar stimula extinderea activității transfrontaliere atât a investitorilor, cât și a administratorilor de credite; un astfel de cadru s-ar apropia de ideea unei baze comune de investitori la care să aibă acces toate statele membre ale UE. Valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE constă, de asemenea, în stimularea statelor membre să fie mai active în reducerea barierelor de reglementare din calea intrării pe piață; cu toate acestea, măsurile politice necoordonate adoptate la nivel național ar agrava fragmentarea existentă a pieței.
B. Soluții
Ce opțiuni de politică legislative și nelegislative au fost luate în considerare? Există sau nu o opțiune preferată? De ce?
Stabilirea unui set de principii comune, cu caracter neobligatoriu, care să vizeze cele mai importante bariere la intrarea pe piață în țările cu un nivel ridicat al creditelor neperformante, ar putea reduce restricțiile din calea cesionării creditelor neperformante și a administrării creditelor în statele membre care au cea mai mare nevoie

de acest lucru. Aceste principii nu ar crea însă o piață unică. O directivă care să permită utilizarea procedurii de „pașaport” ar putea lărgi baza de investitori pentru creditele neperformante și ar spori concurența pe piețele de administrare a creditelor, permițând totodată statelor membre să reglementeze în continuare elementele naționale specifice. Un regulament care ar crea un cadru unic de reglementare ce ar permite utilizarea procedurii de „pașaport” și ar prevedea norme privind intrarea pe piață și conduita investitorilor și a administratorilor de credite ar fi cea mai bună opțiune pentru lărgirea rapidă a bazei de investitori pentru creditele neperformante și pentru reducerea stocului actual ridicat de credite neperformante în UE și în special în unele dintre statele sale membre. Cadrul unic de reglementare ar genera un rezultat mai apropiat de o piață unică, însă ar putea presupune costuri mai mari la intrarea pe piață în acele state membre în care intrarea pe piață este deja simplă; cadrul ar trebui să fie elaborat în așa fel încât obstacolele suplimentare să fie reduse la minim. Opțiunea preferată constă într-un instrument juridic obligatoriu care să armonizeze normele privind intrarea pe piață și conduita cumpărătorilor și a administratorilor de credite. Instrumentul poate fi un regulament sau o directivă, în funcție de preferințele de politică și dacă prioritatea urmărită este de a se opta pentru cea mai eficace măsură sau pentru o măsură care să lase mai multă libertate de manevră la nivel național.

Care sunt susținătorii fiecărei opțiuni?

Marea majoritate a respondenților la consultarea publică afirmă că dimensiunea, lichiditatea și structura piețelor secundare pentru creditele neperformante în UE, în forma actuală, reprezintă un obstacol în calea gestionării și rezoluției creditelor neperformante în UE. De asemenea, majoritatea respondenților sunt în favoarea unui cadru UE privind investitorii în credite neperformante, însă proporția minoritară a celor care nu susțin acest cadru este importantă (aproximativ o treime). Marea majoritate sprijină un cadru UE pentru administratorii de credite. Doar o mică minoritate are obiecțiuni sau se abține. Aproape toți respondenții care susțin un cadru UE pentru administratorii de credite sunt de părere că acest cadru ar trebui să includă un regim de acordare de licențe, iar aproximativ jumătate dintre respondenți propun ca respectivul cadru să reglementeze supravegherea administratorilor de credite. Mai mulți respondenți sunt în favoarea unor măsuri privind accesul la date și îmbunătățirea transparenței datelor.

C. Impacturile opțiunii preferate

Care sunt beneficiile opțiunii preferate (sau ale opțiunilor principale, dacă nu există o opțiune preferată)?

Toate opțiunile ar reduce costurile de intrare pentru investitorii în credite neperformante și administratorii de credite și ar oferi stimulente investitorilor în credite neperformante să își extindă activitatea pe segmente de piață subdezvoltate din UE. Dacă opțiunile permit investitorilor în credite neperformante și administratorilor de credite să își desfășoare activitatea în întreaga UE, concurența se va intensifica, ceea ce va conduce la prețuri mai ridicate de cumpărare a creditelor neperformante și costuri mai mici de administrare a creditelor. Administratorii de credite vor beneficia de potențialul de a avea acces la economii de scară pe piața unică. Exercițiul de cuantificare nu se poate efectua decât în limitele constrângerilor existente, având în vedere că se utilizează date nesatisfăcătoare și o metodologie care poate fi pusă sub semnul întrebării în fiecare etapă. Cuantificarea sugerează producerea unui impact semnificativ asupra vânzărilor de credite neperformante. Acestea ar putea crește de la nivelul actual, de aproximativ 100 miliarde EUR pe an pentru întreaga Uniune Europeană, la o valoare situată între 103 și 115 miliarde EUR după un an, în funcție de politica adoptată. Aceste măsuri ar putea reduce procentul de credite neperformante în unele state membre cu aproximativ o jumătate de punct procentual. Având în vedere că diferitele opțiuni de politică vizează un set restrâns de actori, respectiv banca vânzătoare, potențialul cumpărător, administratorul de credite și debitorul final, principalul impact se va răsfrânge asupra acestor părți interesate.

Care sunt costurile opțiunii preferate (sau ale opțiunilor principale, dacă nu există o opțiune preferată)?

Rescrierea necesară a actelor legislative și punerea lor în aplicare va implica costuri unice la nivelul UE și la nivel național. Unele state membre se pot confrunta cu creșterea numărului de cereri de autorizare și de acordare de licențe din partea investitorilor în credite neperformante și/sau a administratorilor de credite, ceea ce ar presupune creșterea costurilor administrative, cu excepția cazului în care taxa percepută pentru acordarea licențelor acoperă în întregime aceste costuri. Lipsa datelor și caracterul eterogen al puținelor observări ale datelor disponibile împiedică realizarea unei estimări a costurilor. Nu se preconizează efecte directe asupra mediului.

Care va fi impactul asupra societăților, IMM-urilor și microîntreprinderilor?

Investitorii în credite neperformante și firmele de administrare a creditelor de mici dimensiuni ar avea cel mai mare avantaj proporțional, deoarece acestea se confruntă cu o scădere relativă mai mare a costurilor de asigurare a conformității în raport cu costurile lor totale. Impactul asupra IMM-urilor cu un grad mare de îndatorare va depinde de comportamentul fiecărui administrator de credite. În funcție de operator, serviciile de administrare a creditelor le-ar putea ajuta mai mult decât băncile să ajungă la un profil mai convenabil de rambursare a propriilor credite; pe de altă parte, acești operatori ar putea aplica drepturile existente ale debitorului într-un mod mai defavorabil acestora decât băncile. În schimb, un mediu îmbunătățit, în care băncile să poată elimina creditele neperformante din propriile bilanțuri prin vânzarea acestor credite, ar trebui să fie benefic pentru sectorul IMM-urilor în ansamblu, deoarece va lăsa băncilor o marjă de a-și extinde creditarea acordată întreprinderilor viabile.

Va exista un impact semnificativ asupra bugetelor și asupra administrațiilor naționale?

Nu se preconizează niciun impact semnificativ asupra bugetelor și administrațiilor naționale. Reducerea vizată a costurilor de asigurare a conformității ar putea diminua sarcina administrativă pentru sectorul public.

Vor exista și alte impacturi semnificative?

Deși legătura juridică dintre debitorul final și deținătorul datoriei nu se schimbă odată cu cesionarea creditului neperformant de către o bancă unui investitor nebancar, o majoritate clară a respondenților care au participat la consultarea publică consideră că implicarea unor administratori de credite terți reprezintă o provocare din perspectiva drepturilor existente de protecție a debitorului. Întrucât unele state membre utilizează în prezent norme pentru administratorii de credite pentru a proteja consumatorii în cadrul raporturilor de credit, ar fi util ca un cadru UE să includă și garanții pentru drepturile debitorului.

D. Acțiuni subsecvente

Când va fi revizuită politica?

Comisia va institui un program de monitorizare a realizărilor, a rezultatelor și a impactului acestei inițiative. Programul de monitorizare va stabili mijloacele de colectare a datelor și a altor elemente de probă necesare. La cinci ani de la intrarea în vigoare, Comisia va evalua această inițiativă pe baza unui set de date și indicatori relevanți.